

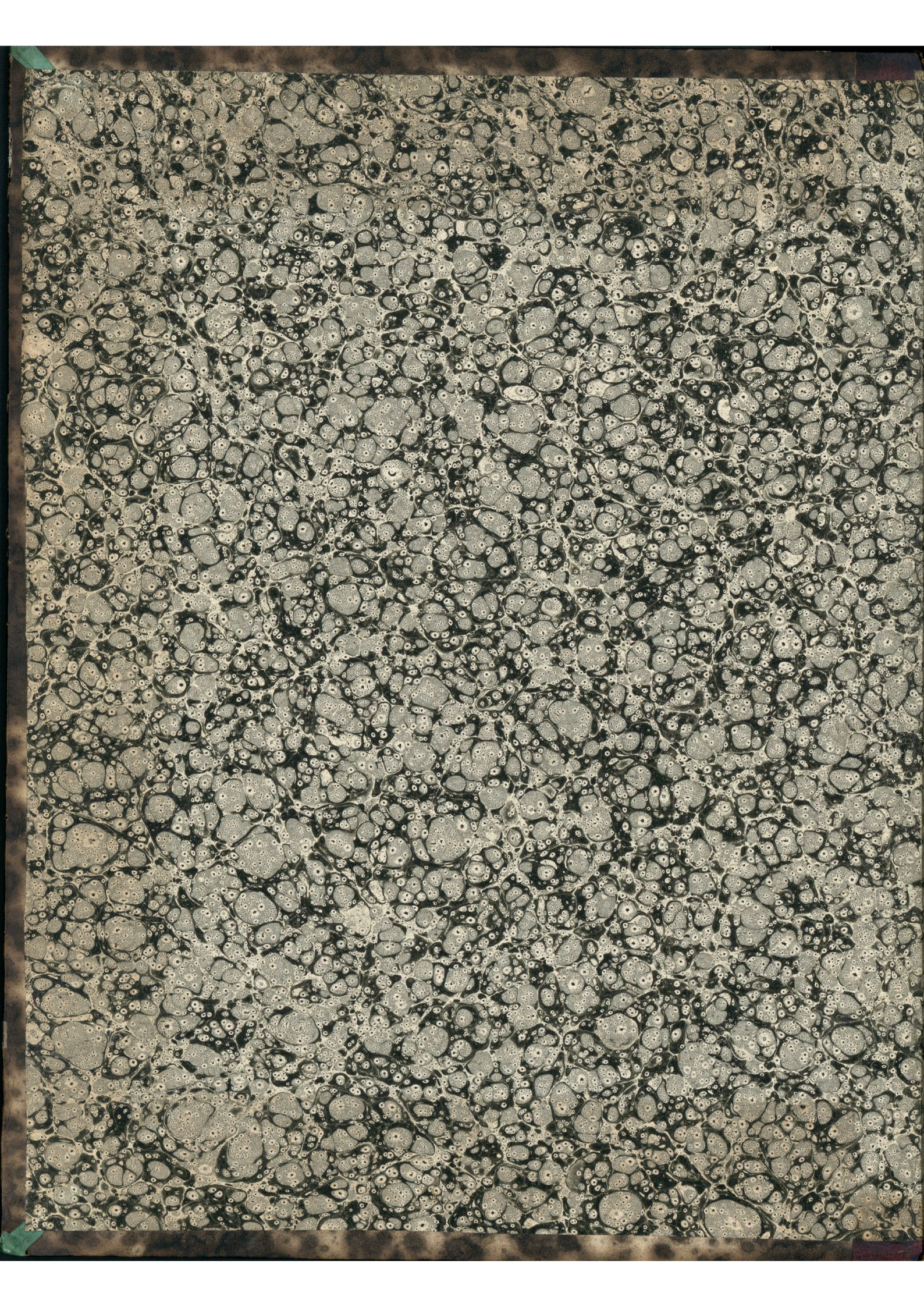

U
47
BIBLIOTHEQUE
UNIVERSITE

DRÖITS
ET ACTES
DE L'UNIVERSITE
SUR LA
DOCTRINE

DRÖITS
ET ACTES
DE L'UNIVERSITE
SUR LA
DOCTRINE

DRÖITS
ET ACTES
DE L'UNIVERSITE
SUR LA
DOCTRINE

Table

des ouvrages
Contenus dans ce Volume

1. Sententia Dominorum Deputatorum, quibus sacra facult. Theol. Paris. curam commisit observandi ea omnia quae Spectant approbationes librorum, et cautiones quae in eis concedendas debent adhiberi.
2. Arrêts de la cour de Parlement, rendus les 24 Juillet et 1er Aoust 1626. touchant le nombre de Docteurs que les religieux mendiants peuvent députer pour la faculté de Théologie de Paris.
3. Arrêt du Parlement du 11 Aout 1646 confirmatif des arrêts du 24 J^{uillet} = 1er Aout 1626.
4. Breve instruction sur ce qui s'en passe dans les assemblées de la facult. de Théol. 1er 7bre = 18bre = 49bre 1648.
5. Arrêt de la cour de Parlem. de Par. donné contradictoirement en faveur des Docteurs mendiants en Vertu des Arrêts 1552, 1621, 1626, 1648 et 1649.
6. Lettre d'un ecclésiastique à l'auteur d'un écrit intitulé: Réponse au Directeur inconnu.
7. Factum pour les Supérieurs et boursiers Théologiens des collèges de l'Université de Paris, contre les Docteurs profers. en Théologie des collèges de Navarre et de Sorbonne.
8. Montempuy. (J.) Oratio habita in comitis generalibus universitatis 22 Juin 1716.
9. idem. Oratio habita 1716 22 Juin. (le latin seulement.)
10. Acta universitatis Studii Parisiensis (voir le N^o a. n. 50.)
11. Declaratio Universitatis Studii Paris. super appellatione ad futurum concilium generale, quam 5 8bre = 1718 interpos. a constitutione Pontif. quae incipit, Unigenitus Dei filius Romae 6. Sept. 1713 et a literis Pontif. Romae all. 6 7bre = 1718.
12. Lettre des Irlandais et des Arabes à l'Univers. d'Angers, sur son décret du 3 X 6bre = 1722.

UNIVERSITÉS DE PARIS
BIBLIOTHÈQUE DE LA SORBONNE
13, RUE DE LA SORBONNE - 75257 PARIS CEDEX 05
TEL : 01 40 46 30 27 - FAX : 01 40 46 30 44

Inv.

SIGB

Sibil

SU

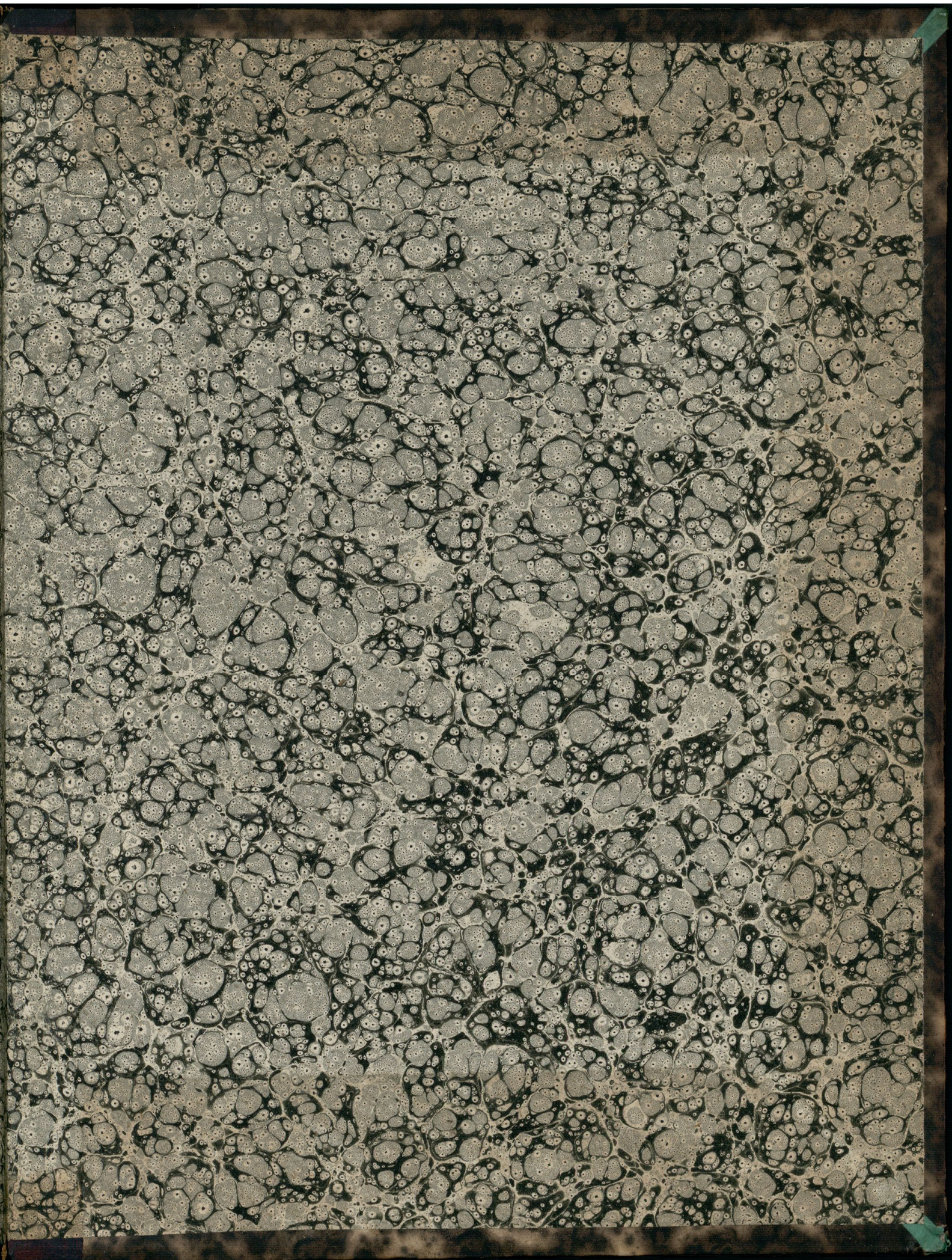
Cote

U 47 in-4

1154273493

ACTA ^{H. F. a. u. 47.¹⁰}
UNIVERSITATIS
STUDII PARISIENSIS
SUPER APPELLATIONE,

Solenniter interjectâ
Nomine ejusdem Universitatis,
ad futurum Concilium Generale,
à CONSTITUTIONE PONTIFICIA,
Quæ incipit Unigenitus Dei Filius;

Datâ Romæ sexto Idus Sept. M. DCC. XIII.

LUTETIÆ PARISIORUM

Ex Typographiâ C. L. THIBOUST, Jurati Bibliopôlæ ac
Typographi Universitatis, è regione Collegii Regii.

M. DCC. XVIII.

(1718)

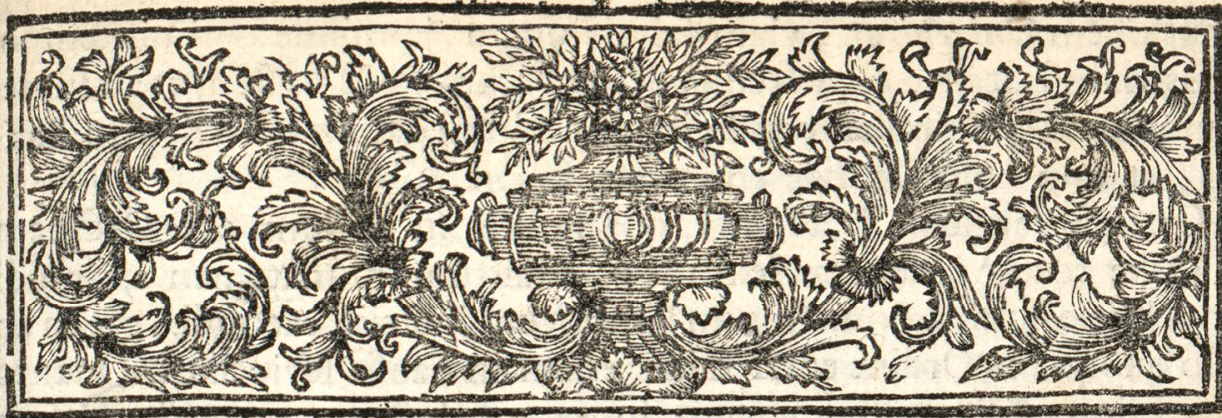
UNIVERSITATIS
STUDII PARISIENSIS
CAPUT APPREHENSIONE

Solenniter interdicta
Nominis eiusdem Universitatis
ad futurum Concilium Generale
a CONSTITUTIONE PONTIFICIA
Eius inquit Unigenitus Dei Filii
Papa Innocentio Tertio in A. D. 1713.

Ex Typographia J. THIBOUT, Juris Bibliopoli
Typographi Universitatis, 6 rue de la Collège Regis.

M. DCC. XLIII.

ACTA UNIVERSITATIS
STUDII PARISIENSIS
SUPER APPELLATIONE

Solenniter interjectâ nomine ejusdem Universitatis,
ad futurum Concilium Generale,

à CONSTITUTIONE PONTIFICIA,

Quæ incipit Unigenitus Dei Filius,

Datâ Romæ sexto Idus Sept. M. DCC. XIII.

IN NO Domini millesimo septingentesimo decimo-octavo, die Lunæ vigesimo-sexto mensis Septembris, habita sunt Comitia Deputatorum Universitatis extra ordinem in Collegio Choletæo : In quibus Rector Amplissimus Magister *Michaël Godeau* exposuit, conversos esse jampridem Gallorum omnium oculos in Parisiensem Universitatem ; Quicumque sunt in hoc Imperio boni & memores traditæ à Patribus doctrinæ, expectare ab almâ Literarum divinarum humanarumque Parente, ut in ancipiti hocce rerum discrimine, pro nunquam intermisso more suo, tandem veritati tam periculose laboranti succurrat. Nimirum evanuisse spes illas, fore ut unde tam gravia Religioni vulnera inflicta erant, inde mitteretur remedium, quod efficax esse non poterat, nisi causa mali tolleretur. Præstigiis iniquorum hominum obturari usque aures Summi Pontificis, ne studiosorum sui filiorum preces audiat ; averti oculos ne videat mala quæ clara sunt. Superesse nunc adversus Consti-

stitutionem *Unigenitus*, viam salutis unam, jam inde à primis temporibus monstratam, & in seculis deinceps omnibus initam, ut ad supremum Ecclesiæ Tribunal confugiatur, cui uni datum est à Spiritu Sancto, ut non possit in fide errare aut fallere.

Certè à Parisiensi Academia, quâ notum sit nullum esse Ordinem in Orbe toto Apostolicæ Sedi veriùs addictum, plura tamen ejusmodi Appellationum, à Romanorum Pontificum judiciis, exempla, quàm ab ullo quoquam Ordine edita fuisse, etiam in causis levioribus. Quanto nos igitur decere nunc magis in tam turbulenta tempestate illam anchoram amplecti adversus Constitutionem *Unigenitus*, quâ perculsis uno fulminis ictu centum & unâ Propositionibus verum & æquum subversum est, Christiana fides, sanctorum Patrum doctrina, disciplina morum, Episcoporum auctoritas, Regum nostrorum jura & securitas, libertates Ecclesiæ Gallicanæ labefactantur; quæ lata sit, tribus aut ad summum quatuor è Cardinalium numero in consilium adhibitis; quæ denique, ut cetera omittantur, Reum, ministrum sacrorum, spirantem adhuc & vivum, non citatum, audiri senixè & suppliciter postulantem, inauditum damnat verbis atrocibus.

Et quidem Universitatem suos de prædicta Constitutione sensus non semel aperuisse, maximè cum die 12 Martii 1717, Rectore clarissimo Viro M. *Joanne Gabriele Petit de Montempuys*, necessariam Appellationem declararet, ac revera institueret. Sedenim illam Appellationem, certis de causis, non fuisse tum solennibus omnibus, formulisque juris munitam. Nunc cum ad hæc tempora malè dissimulatus error caput erigit audaciùs; cum vani Doctores dogmata sua centies damnata, passim sub prædictæ Constitutionis umbrâ sine pudore venditant; cum patientiâ nihil proficitur; cum periculum in dies instat majus: Rogavit Rector Amplissimus Deputatos, ut singuli cum suis agant Ordinibus de præsentis rerum statu; exquirant Magistrorum sententias, quid fieri pro defensione fidei avitæ ac dignitate Universitatis oporteat. Audito super his Magistro *Edmundo Pourchot*, Syndico Universitatis, singuli Deputati polliciti sunt se quamprimum habituros suorum Ordinum Comitia, sententias Magistrorum exquisituros, & ad ordinaria Comitia, die Sabbati primo Octobris habenda, relatu-
ros.

VIEL.

ANNO Domini 1718 die primo Octobris, in Comitibus ordinariis Deputatorum Universitatis habitis in Collegio Choletæo, Apparitor nunciavit adesse Magistrum *Hideux*, Syndicum Sacræ Facultatis, cum aliis benè multis Sapientissimis è sacro Ordine Doctoribus, qui se in Comitium intromitti postularent. Quibus cum introeundi copia, quàm poterat honestissimè, facta fuisset, ingressi sunt sacrarum scientiarum omnisque divini juris Magistri, flos & robur Sacræ Facultatis, Magistri *Ludovicus Hideux*, Syndicus Sacri Ordinis, Pastor Ecclesiæ Sanctorum Innocentium, Pastorum in Civitate Parisiensi Decanus. *Josephus Lambert*, Doctor Sorbonicus, Prior Sancti Martini de Palaiseau. *Jacobus Jollain*, Doctor Navarricus, Pastor Ecclesiæ Sancti Hilarii in Monte. *Joannes Baptista Josephus Favart*, Doctor & Professor Navarricus, Primarius Collegii Remensis. *Petrus Davolè*, Pro-Pœnitentiarius Parisiensis, Doctor Navarricus. *Franciscus Brullé*, Prior Collegii Præmonstratensis Parisiensis. *Vincentius Josephus Bidal D'Asfeld*, Doctor Theologus. *Josephus Joannes Baptista Quinot*, Doctor & antiquus Professor Sorbonicus, Sacræ Facultatis Ex-Syndicus. *Joannes Antonius Pastel*, Doctor & antiquus Professor Sorbonicus, Collegii Mazarinæi Coadjutor Magni Magistri. *Franciscus Cottin*, Doctor & Professor Regius è Regiâ Societate Navarricâ. *Natalis Jacobus le Febvre*, Doctor Sorbonicus. *Antonius Sage*, Doctor, Theologiæ Professor in Conventu & Collegio Fratrum Prædicatorum. *Franciscus Dominicus Rouviere*, Doctor Theologus ex Ordine Fratrum Prædicatorum, &c. Qui ubi confederunt, Magister *Josephus Lambert*, gravissimam ac dignam sacro Theologiæ Ordine orationem exorsus est, cujus hæc summa fuit. Delegatos se fuisse numero sexdecim, ut nomine Sacræ Facultatis, ab Academico Tribunali postularent Actum suarum adhæSIONUM ad Appellationes à Constitutione *Unigenitus*, interpositas tam ab Illustrissimis quatuor Episcopis Mirapiscensi, Senecensi, Montispeffulani, & Bolognensi, quàm ab Eminentissimo Cardinali Noallio Archiepiscopo Parisiensi, instrumentaque omnia Sacræ Facultatis ad prædictas adhæSIONES suas spectantia, ad æternam rei memoriam, describi in communibus Commentariis Universitatis: Deinde peterent fieri totius Universitatis nomine communem ad futurum Concilium Generale à supradictâ Constitutione Appellationem. Habere sapientissimum Decanum suum à Sacrà Facultate mandata & potestatem ferendi cum ceteris Academiæ Ordinibus suffragii. Rector Amplissimus, honorificè, ut decuit, exceptâ perhonorificâ deputatione, rogavit, uti ad momentum recederent, dum petitionis eorum primum caput ad deliberandum proponeret. Quo super primo capite, audito Magistro

Edmundo Pourchot, Syndico Universitatis, unanimi consensu placuit, Actum dari Sacrae Facultati Theologiae suarum adhaesionum ad Appellationes à Constitutione *Unigenitus*, tam per Illustrissimos quatuor Episcopos Mirapiscensem, Senecensem, Montispeffulani, & Boloniensem, quàm per Eminentissimum Cardinalem Noallium Archiepiscopum Parisiensem interjectas à Constitutione *Unigenitus* ad futurum Concilium Generale: instrumenta omnia Sacrae Facultatis, ad praedictas adhaesiones spectantia, ad aeternam rei memoriam, describi in communibus Commentariis Universitatis. Atque ita ab Amplissimo Rectore conclusum fuit: simulque dimissi cum eximiis laudibus & ingenti gratulatione sapientissimi Delegati.

POSTEA idem Rector Amplissimus rogavit Deputatos, ut super negotio à se die Lunae 26 Septembris proposito, quae mandata haberent à suis Ordinibus, proferrent in medium.

Sententia Sacrae Theologiae Facultatis.

Magister *Nicolaus Chaudiere*, Decanus Sacrae Theologiae Facultatis, dixit:

Exceptam in praesentia fuisse ab ore sapientissimi Magistri *Josephi Lambert* sententiam Sacrae Facultatis, quae non modò censeretur, sed etiam postularetur fieri communi Universitatis nomine Appellationem ad futurum Concilium Generale à Constitutione *Unigenitus*: Nihil se habere in votis impensius, quàm ut in eam rem ceteri Ordines Academici, quo fiat vis unita fortior, conspirent suis suffragiis.

Sententia Consultissimae Jurium Facultatis.

Magister *Gaspar Brès*, Consultissimae Jurium Facultatis Decanus, praelegit Ordinis sui Conclusiones.

A NNO Domini 1718, die verò Veneris 30 Septembris, Comitia Consultissimae Facultatis, convocata extra ordinem, habita sunt, &c.

Exposuit Consultissimus Antecessor *D. de Ferriere* habita fuisse extraordinaria Universitatis Deputatorum Comitia, die Lunae proximè elapso, quibus, absente Decano in actu, ipse, ut moris est, interfuit, in quibus praesertim actum est de interponendâ Appellatione ad futurum Generale Concilium à Constitutione S. P. Clementis XI, quae incipit *Unigenitus*; atque ibi conclusum unanimiter, ut singuli Ordines quamprimum eâ de re legitimè convocati, quid in tanto rerum, nec non Ecclesiasticae totius disciplinae discrimine, tamque urgenti periculo sentiant, proximis mensuris Comitibus in scripturam redactum referrent.

His praemissis, dixit Consultissimus Syndicus de eo maturè, prout res postulat,

esse deliberandum. Re in deliberationem missâ, rogatis distisque sententiis placuit unanimi consensu:

1. Ut Parisiensis Universitas, pro suo jure, & pro suo more, à prædictâ Clementis XI Constitutione, quæ incipit *Unigenitus*, Appellationem quamprimum proprio nomine interponat ad futurum Generale Concilium, ut pluries appellandum decrevit; & potissimum in Comitibus generalibus habitis apud Maturinenses die 12 Martii 1717.

2. Censuit Consultissima Facultas eodem modo & eadem formâ esse appellandum ab iis omnibus, quæ per suprâ memoratâ Constitutionis *Unigenitus* consequentias peracta sunt, aut poterunt in posterum peragi.

3. Statuit ut sedulo curet Universitas Appellationem hanc utramque publicari, ut par est, nec non ad æternam rei memoriam insinuari iis omnibus in locis, in quibus ejusmodi insinuatio fieri consuevit; quod plurimum Universitatis intersit, suam exhibere exactissimam diligentiam, prudentiamque in cavendo totis viribus, ut inconcussa maneant totius Regni Regisque Christianissimi jura, illibata serventur Ecclesiæ Gallicanæ libertates, nihilque agatur adversus sanam doctrinam, veteres Canones, & usus perenniter huc usque in hoc Regno receptos, & indefinenter eodem modo exactissimè observatos.

4. Decrevit, sic ab Universitate interponendam esse utramque hanc ad futurum Generale Concilium Appellationem, ut nullâ in re derogatum velit exhibendæ, quæ maxima semper debetur ab omnibus, Apostolicæ Sedi reverentiæ. Quamobrem censuit eadem Consultissima Facultas in interponendâ ejusmodi Appellatione ab Universitate Parisiensi, maximè cavendum, ut palam & publicè declaret ac contestetur se non modò unitati Ecclesiæ atque Cathedræ Sancti Petri non minùs fore addictissimam; verùm etiâ nullo alio quicquam animo se deinceps, ut fecit hactenus, esse molituram, quàm ut pacem Ecclesiæ, Regni hujus tranquillitatem, quantum in se est, pro suo jure promoveat, & se penitiùs devoveat Ecclesiæ unitati.

5. Probatâ & attentè perfectâ Appellatione ab Eminentissimo Cardinali Noallio interpositâ die 3 Aprilis 1717, censuit Consultissima Facultas debere Parisiensem Universitatem eo nomine huic Eminentissimo Cardinali per Deputatos gratulari.

Ita testor DE FERRIERE, Syndicus.

Die verò sequenti 1° Octobris ejusdem anni 1718 matutinis horis, extra ordinem convocatis iterum Comitibus prædicta Conclusio lecta fuit, & omnium suffragiis confirmata. Ita testor DE FERRIERE, Syndicus.

Sententia Saluberrimæ Facultatis.

Magister *Amandus Douté*, Serenissimæ Ducissæ Biturigum Medicus Primarius, Saluberrimæ Medicorum Facultatis Decanus, legit pariter suæ Facultatis Conclusionem.

DIE Sabbati primâ mensis Octobris anni millesimi septingentesimi decimi octavi, horâ decimâ matutinâ, post Sacrum, Saluberrima Facultas legitimè convocata est per juramentum in scholas superiores, de re gravi & permagni ponderis deliberatura. Auditâ relatione à M. *Amando Douté* Decano factâ de iis, quæ

in ultimis Academiae Comitibus peracta fuere, de Provocatione ad futurum Generale Concilium super Constitutione *Unigenitus*; Re in deliberationem missa, magno Doctorum conventu, censuit Saluberrimus Ordo appellandum esse ad futurum Generale Concilium cum ceteris Academiae Ordinibus, suamque Provocationem, in quantum opus erit, esse promulgandam. Et sic conclusi D O U T E, Decanus.

Sententia Honorandae Gallorum Nationis.

Magister *Carolus Rollin*, Rector antiquus Universitatis, Regius Eloquentiae Professor, Honorandae Gallorum Nationis Procurator, Ordinis sui Conclusionem legit.

A N N O Domini millesimo septingentesimo decimo-octavo, die primâ Octobris, horâ octavâ matutinâ, habita sunt extra ordinem Comititia Honorandae Gallorum Nationis apud Maturinenses. Ibi Magister *Carolus Rollin*, dictae Nationis Procurator, & antiquus Rector Academiae, exposuit convocatos fuisse die vigesimâ - sextâ apud Amplissimum Rectorem, Magistrum *Michaelem Godeau*, Deputatos Universitatis, rogatosque ab eo ut suos quisque Ordines consulerent de instituendâ, nomine Universitatis, ad futurum Generale Concilium Appellatione à Constitutione quæ sic incipit *Unigenitus Dei Filius*, datâ die octavâ Septembris anni millesimi septingentesimi decimi - tertii. Addidit conversos esse omnium oculos in almam pietatis pariter & scientiarum Parentem Academiam, nec dubitari quin illa, pro suo constanti & perpetuo tuendæ veritatis studio, laboranti Ecclesiæ, & in summum discrimen adductæ, salutiferam sit opem allatura. Ideò præcipuè fundatam esse Universitatem Parisiensem, ut esset velut arx invicta Fidei, Veritatis, Religionis: ut esset firmissimum tutamen disciplinæ morum, Libertatum Ecclesiæ Gallicanæ, Jurium Regni: ut sacræ Regum suorum personæ securitati invigilaret: (quæ omnia in extremum discrimen Constitutione *Unigenitus* adducuntur) ut denique adversus perniciosas ultramontanarum opinionum novitates, sacram verendæ antiquitatis auctoritatem, velut æneum murum, opponeret. Jam illam aperuisse quid sentiret, cum occasione Illustrissimorum quatuor Episcoporum, Mirapiscensis, Senecensis, Montispeffulani, & Boloniensis, qui primi ceteris exemplum dederunt rutandæ hâc eadem viâ fidei & veritatis, ipsa quoque die duodecimo Martii anni proximè elapsi, judicavit Appellationem ad futurum Generale Concilium esse prorsus necessariam. Jamdudum expectari commodam occasionem producendi in publicum, & solennibus Juris formulis instruendi Appellationem, quam tunc Universitas, quantum fuit in illâ, instituerat. Oblatam certè nunc videri eam temporis opportunitatem, ex quo in lucem prodiit Appel- latio Eminentissimi Cardinalis Noallii. Videret itaque Honoranda Natio, num inhærens Conclusioni à se latæ die duodecimo Martii anni proximè elapsi, vellet Appellationem institui, nomine Universitatis, ad futurum Generale Concilium à Constitutione *Unigenitus*, & ab omnibus quæ inde consecuta sunt & consequi poterunt: nominarique Deputatos, qui nomine Universitatis gratulatum eant Eminentissimo Cardinali Noallio eidemque Archiepiscopo Parisiensi, quod Appellationem suam ad futurum Concilium, applaudente universâ Parisiensi Ecclesiâ, tandem publici juris fecerit.

Postquam

Postquam lecta fuit Conclusio supradicta, quâ judicavit Honoranda Natio Provocationem ad futurum Generale Concilium esse prorsus necessariam, idque ad servandam fidei & disciplinæ morum integritatem, ad asserenda Episcoporum jura, ad defendendas Regni & Ecclesiæ Gallicanæ Libertates, doctrinamque Universitatis tuendam, declaravit prædicta Natio concordî omnium sententiâ stare se firmiter in prædictâ Conclusionem latâ die duodecimo Martii anni millesimi septingentesimi decimi-septimi, adeoque Appellationem, quam tunc temporis necessariam duxit, nunc judicare omnino in præsentî rerum cardine omnibus juris ac legum formulis munitam, quàm primùm ab Universitate in publicum emitti oportere, nominandosque Deputatos qui nomine Universitatis gratulatum eant Eminentissimo Cardinali Noallio, quod Appellationem suam ad futurum Concilium tandem publici juris fecerit. Atque ita ab Ornatissimo Procuratore fuit conclusum. Ità testor ego Honorandæ Gallorum Nationis Ex-Censor, D u c l o s.

Sententia Fidelissimæ Picardorum Nationis.

Magister *Alexander - Antonius Le Vasseur*, in Dormano - Bello-yaco Professor, Procurator Fidelissimæ Picardorum Nationis, legit Picardiæ Nationis Conclusionem.

A N N O Domini 1718, die primo Octobris, horâ septimâ matutinâ, in Scholis Fidelissimæ Nationis habita sunt Comitîa Quæstoria, in quibus antequàm de eligendo Quæstore deliberaretur, Ego Procurator exposui advenisse tempus opportunum in publicam lucem emittendi, legitimisque omnibus juris formulis instruendi Appellationem ad proximè futurum Generale Concilium à Constitutione Sanctissimi Domini nostri Clementis Papæ XI, datâ Romæ die octavo Septembris anni 1713, quæ incipit ab hâc voce *Unigenitus*: Quam Appellationem die 12 Martii anni 1717, Universitas Parisiensis necessariam duxit ad auctoritatem Episcoporum, jura Regis & Regni, fidei morumque dogmata conservanda, quæ prædictâ Constitutione labefactantur. Itaque audito prius æquissimo Censore, rogatis dictisque sententiis, Fidelissima Natio confirmavit Conclusionem à se latam eodem die 12 Martii anni 1717 de necessitate præfatæ Appellationis: Appellationi Illustrissimorum Episcoporum Mirapiscensis, Senecensis, Montispeffulani, & Boloniensis die primo Martii 1717, Sacræ Facultatis Parisiensis die quinto ejusdem mensis Martii 1717, & Eminentissimi Cardinalis Noallii Parisiensis Archiepiscopi die tertio Aprilis ejusdem anni 1717 factæ, die verò 24 mensis Septembris hujus anni 1718 promulgatæ, adhærendum duxit; ipsaque provocavit à dictâ Constitutione *Unigenitus*, & ab omnibus inde secutis & secuturis, nec non à gravaminibus illatis & inferendis quâvis auctoritate, occasione ejusdem Constitutionis; mihiq; Procuratori suo provinciam dedit omnia instrumenta unâ cum ceteris Academicorum Ordinum Deputatis conficiendi ad emittendam, nomine Universitatis, Appellationem ad futurum Generale Concilium liberum & legitimum, à dictâ Constitutione *Unigenitus*, eamque promulgandam, omnibus legitimis, juxta sacros Canones & Regni jura, formulis muniendam, atque ubi & quando opus fuerit, defendendam: Quæ omnia fiant, servato semper Catholicæ unitatis vinculo, inviolabili communione atque obsequio erga Cathedram Beati Petri; intactâ pariter

canonicâ obedientiâ Summo Pontifici Clementi XI, ejusque legitimis Successoribus exhibendâ, &c. Atque ita à me Procuratore conclusum fuit.

Hæc Conclusio lecta & confirmata fuit in Comitibus extra ordinem habitis in Scholis Fidelissimæ Nationis die tertio Octobris anni 1718. *LE VASSEUR, Fidelissimæ Nationis Procurator.*

Sententia Venerandæ Nationis Normanorum.

Magister *Marinus Roussel*, Licentiatus Theologus, Procurator Venerandæ Nationis Normanorum, Ordinis sui suffragium legit.

ANNO Domini 1718, die primo Octobris, in Comitibus ordinariis Venerandæ Normanorum Nationis horâ septimâ matutinâ de more habitis in Collegio Harcuriano, post Sacrum, ut fieri solet, Ego ejusdem Venerandæ Nationis Procurator exposui satis esse notum omnibus, Eminentissimum Cardinalem Noallium, Archiepiscopum Parisiensem, nuperis hisce diebus Appellationem à se factam die tertio Aprilis anni 1717, à Constitutione quæ incipit *Unigenitus*, in publicum emississe; Instrumentum illius Appellationis ad valvas Ecclesiarum & per compita affixum, distributum fuisse, venale prostituisse, ac etiamnum prostare, adeo ut nemo sit è venerandis Tribulibus, qui illud non perlegerit; & quidem Sacram Theologiæ Facultatem in suis Comitibus die 26 mensis ultimò præteriti, eidem Appellationi ab Eminentissimo Cardinali factæ adhæsisse, ita tamen ut voluerit, ut in nullâ re derogaretur priori Appellationi suæ factæ die quintâ Martii anni 1717. Ad didi præterea multas alias Secularium & Regularium Societates seu Communitates eidem Appellationi adhæsisse, remque eam non esse novam Venerandæ Normanorum Nationi, cum ipsa die 12 Martii anni 1717, occasione Appellationis ab eadem Constitutione per quatuor Illustrissimos Episcopos, Mirapiscensem, Senecensem, Montispeffulani, & Boloniensem institutæ, à prædictâ Constitutione ad Generale Concilium provocaverit. Primum igitur postulavi legi & confirmari Conclusionem Venerandæ Nationis latam supradictò die duodecimo Martii anni 1717.

Postquam palàm ac publicè lecta est ex Commentariis Venerandæ Nationis supradicta Conclusio de Provocatione ad futurum Generale Concilium, re per me Procuratorem missâ in deliberationem, placuit prædictam Conclusionem diei 12 Martii anni 1717, de Provocatione ad futurum Concilium Generale à Constitutione *Unigenitus*, quantum opus est, confirmari.

Secundo loco idem ego Procurator proposui utrùm placeret Venerandæ Nationi adherere Appellationi nuper promulgatæ ab Eminentissimo Cardinali Noallio, & insuper, pro jure Universitatis Parisiensis, nomine suo atque ipsius Universitatis Provocationem instituere à prædictâ Constitutione *Unigenitus*. Re per me propositâ ad deliberandum, dictisque sententiis, placuit Venerandæ Nationi adherere Provocationi factæ ab Eminentissimo Cardinali Archipræsule Parisiensi ad futurum

Concilium Generale ; ità tamen ut Veneranda Natio in nullà rē deroget Appellationi suæ factæ die 12 Martii anni 1717. Insuper censuit Universitatem Parisiensem pro jure suo, habitâ ratione materiæ de quâ agitur, ac temporum, debere proprio suo nomine provocare à prædictâ Constitutione, & ab omnibus gravaminibus quæ exinde secuta vel secutura sunt, ad futurum Concilium Generale liberè convocandum, in quo suam Provocationem defendere ac tueri possit. Denique Actum Provocationis factæ à Venerandâ Natione, describi in Commentariis Universitatis, postularique à D. Officiali Ecclesiæ Parisiensis & à Supremo Senatu Parisiensi, ut præsens Instrumentum referatur in Commentarios tam Senatûs quàm Officialitatis. Atque ita Ego Venerandæ Nationis Procurator conclusi.

MARINUS ROUSSEL.

Sententia Constantissimæ Germanorum Nationis.

Magister *Marcus Sigisbertus Anthoine*, Baccalaureus Theologus, Procurator Constantissimæ Germanorum Nationis, legit suæ Nationis sententiam.

ANNO Domini 1718, die Sabbati primâ mensis Octobris, horâ septimâ matutinâ, habita fuere apud Maturinenses Comitia extraordinaria Constantissimæ Germanorum Nationis, in quibus Procurator Ornatissimus requisivit.

1. Ut dicta Natio confirmaret Appellationem à Constitutione *Unigenitus* ad futurum Concilium Generale, quam necessariam existimaverat Universitas anno 1717 die 12 Martii; eademque Appellatio quamprimum juris publici ab Universitate redderetur.

2. Ut Universitas proprio & privato nomine à Constitutione *Unigenitus*, & ab iis omnibus quæ vel hætenus acta sunt, vel secutura sunt occasione prædictæ Constitutionis, appellaret ad futurum liberum Concilium Generale.

3. Ut eligeret nonnullos Deputatos, nomine Universitatis gratulatuos Eminentissimo Cardinali Noallio Parisiensi Archiepiscopo de indefessâ ipsius in tuendâ fide constantiâ.

Præmissis maturo atque diligenti examine, omnibus ritè perpenſis & consideratis, deliberavit Constantissima Natio, & sic lata est Conclusio.

1. Constantissima Germanorum Natio lubentissimè confirmat Appellationem à Constitutione *Unigenitus* ad futurum Concilium Generale, quam necessariam judicaverat Universitas anno 1717 die 12 Martii; eademque Appellationem juris publici quamprimum fieri ab Universitate vehementer exoptat.

2. Cum perviderit Academiam Parisiensem ex instituto suo & usu perpetuo teneri veritatem omnibus postpositis defendere, doctrinæ sanæ atque incorruptæ conservationi invigilare, Ecclesiæ Universalis atque etiam Romanæ Sedis decori & ornamento pro virili parte consulere, Cleri Gallicani Privilegia, jura Episcoporum, auctoritatem Principum sacram & venerandam tueri; declarat conveniens esse dignitati Academiæ, ut ipsa proprio & privato nomine à Constitutione *Unigenitus*, & ab omnibus vel factis vel faciendis occasione prædictæ Constitutio-

nis appelleret ad futurum liberum Concilium Generale, ejus decreta sola infallibilia esse persuasissimum habet.

3. Deputatos nominat Ornatissimum Procuratorem & Venerandum Decanum Nationis, qui nomine Universitatis gratulentur Eminentissimo Cardinali Noallio Parisiensi Archipræsuli dignissimo, quod luctuoso tempore ad remedium efficacissimum & omni modo necessarium confugerit, sive ad sacrum fidei depositum diligenter conservandum, sive ad tuendas vel Disciplinæ Ecclesiasticæ vel morum regulas, sive ad Cleri Gallicani aut etiam universalis Ecclesiæ libertates tutandas, sive ad prævertendum jamjam imminens Ecclesiæ schisma.

4. Constantissima Natio Conclusionem hanc inscribendam desiderat in scriniis Universitatis & ubicumque judicatum fuerit.

Insuper protestatur eadem Natio se unitati Ecclesiæ, cujus seindendæ nulla esse potest justa necessitas, Cathedræ Sancti Petri centro unitatis, atque ipsi Summo Pontifici Clementi XI. secundum Deum semper fore addictissimam. Et ita à me Procuratore conclusum fuit, die 1 Octobris anni 1718.

ANTHOINE, Procurator.

HAS ubi suorum Ordinum Conclusiones Sapientissimi Ornatissimi-
que Deputati mihi Scribæ Universitatis in manus tradiderunt rite subscriptas, inter Acta & Commentarios referendas; singuli tam privato suo quàm publico suorum Ordinum nomine, præsentè Deo professi, Parisiensem Universitatem nunquam permissuram doceri, dici aut scribi quidquam contra Canonicam sanctæ Sedis Apostolicæ auctoritatem, firmoque caritatis vinculo & indivisâ communionē centro unitatis Catholicæ adhæsuram, censuerunt instituendam esse nomine Universitatis Appellationem ad proximè futurum Concilium Generale à Constitutione, quæ incipit *Unigenitus Dei Filius*, datâ Romæ 6. Idus Sept. 1713. decreveruntque honestissimam Magistrorum ex Academiâ Deputationem, qui gratulentur Eminentissimo Cardinali Noallio, quod Appellationem suam interjectam die 3 Aprilis 1717 à prædictâ Constitutione, in publicum tandem emiserit.

RECTOR Amplissimus singula de more suffragia resumpsit: Impensè collaudavit eorum Ordinum sapientiam, qui ad ea, quæ ipse die Lunæ nuper elapso proposuerat, suis in Conclusionibus addita voluerant signa reverentiæ cujusdam singularis erga Eminentissimum Cardinalem Noallium, Illustrissimosque quatuor Episcopos Mirapiscensem, Senecensem, Montispessulani, & Boloniensem; Decere enim viros Academicos participes esse omnium timentium Deum. Collaudavit, quod in Conclusionē Academicâ latâ apud Maturinenses die 12 Martii 1717 de necessitate Appellationis constanter perseverarent. Super eâ re verò quam prædictâ die Lunæ nuper elapsâ in Comitibus proposuerat: Quandoquidem, inquit, omnium vestrum una vox & sententia est, ut fiat in

præsentia, nomine totius Universitatis, ad proximè futurum Concilium Generale Appellatio à Constitutione quæ incipit *Unigenitus*; eaque Appellatio muniatur solennitatibus omnibus assuetis, & honestissima Deputatio decernatur ad Eminentissimum Cardinalem Noallium: Ego vobiscum sic concludo. Quoniam autem instat dies Centuriatorum Comitiorum, quò solent omnes omnium Ordinum Magistri ad supplicandum apud Maturinenses convenire; videtur non abs re fore, si præsens hæc Deliberatio, ne quid negotio tanti momenti desit solennium, in loco majorum instauretur; quo singuli Ordines & Magistri, sua suffragia recognoscant, & quantum opus erit confirmant. In quam Amplissimi Rectoris sententiam Deputati libenter descenderunt.

V I E L.

A NNO Domini 1718 diē Mercurii 5. mensis Octob. horā octavā matutinā, celebrata sunt centuriata Comitia Parisiensis Universitatis apud Maturinenses, locum majorum; quò rerum tractandarum gravitas incredibilem Doctorum & Magistrorum ex omni Facultate multitudinem adduxerat. Rector Amplissimus ex suggesto, oratione gravi & perpolitā, significavit agere se & habere gratias immortales Universitati, quæ ipsum cū antea beneficiis plurimis affecerat, tum nuper Ecclesiæ Parœcialis SS. Cosmæ & Damiani in hac urbe principem Pastorem elegerat. Ostendit, quantum fiduciæ reponendum esset in tutelā Divorum illorum, quorum ad Ædem indicta supplicatio erat, qui dum viverent in terris, ita morbis à corpore humano depellendis incubuerant, ut potio rem gererent curam sanandorum ab erroris ægritudine animorum: tum hortatus est vehementer, instantiores quàm unquam fundi preces ad Deum his temporibus. Ac sensim delabens ad Constitutionem *Unigenitus*, laudavit eximiam illam Ordinum omnium Academicorum in vindicandā Religione consensionem. Appellationem quidem à prædictā Constitutione nomine Universitatis, meritò dici posse ratam & decretam, Conclusionem latā die primo hujus mensis, secundum omnium Ordinum Sententias. Optimum tamen visum fuisse illam hodiernā deliberatione recognosci. Quantum enim ejusmodi consultationi gravitatis ac ponderis accessurum, si hîc, in loco majorum, collecti in Comitium unum omnes omnium Ordinum Magistri, sua suffragia, novā deliberatione velint confirmata? Luctuosum illud esse & peracerbum, eò res devenisse, ut non aliā quàm provocationis viā averti posse videatur propinquum schismatis discrimen, tollique è medio scandalum in quod peræquè & maximè simplices, & maximè oculati fideles impe-

gerunt, ex quo prodiit in lucem Constitutio *Unigenitus*. Sedenim in Gallia nostra, illâ occasione, turbas quotidie magis ac magis excitari. Triumphare turbulentos quosque perniciosarum corruptelarum doctores & patronos. Frustra Antistites è nostris sanctissimos juxta & doctissimos multiplices vias iniisse apud Clementem XI, ut agnosceret Decretum illud fuisse ipsi pravâ insinuatione suggestum. Nihil usquam tantâ moderatione tamque diuturnâ patientiâ profectum fuisse. Quando igitur, inquit, per alienam pertinaciam non licitum est Pacem & Veritatem amicæ consensionis fœdere colligatas tueri simul & observare, Veritati periclitanti suppetias ferre ne dubitemus: Veritati, inquam, quæ nemini blanditur, nemini malè palpatur, quæ nullum seducit, quæ apertè denunciat *Va homini illi per quem scandalum venit*: Veritati, cui subjici, à quâ vinci, gloriosissimum esse prædicat D. Augustinus: Veritati, cujus vindicandæ causâ majores nostri nihil non fecere, nihil non toleravere.

Nam quid ego, inquit, coram eo cœtu virorum, qui sint in orbe toto doctrinâ suâ ac pietate percelebres, fusiùs exhibeam Appellationis remedium adversùs Ecclesiastica mala fuisse centies efficaci virtute à majoribus vestris usurpatum, aut Pontificem Romanum Synodo generali atque Ecclesiæ subesse; quod (ut Legati vestri in Basileensi Concilio planè asseveraverunt) Ecclesia errare non possit, pontifex possit: quod Mater illa, hic Filius: Sponsa Christi illa, hic tantummodò Vicarius. At ecce, dum Pontificia Sanctio, quæ incipit *Unigenitus Dei Filius*, ad judicium vocatur Ecclesiæ, transversa occurrit alia Sanctio recentior, quam ferunt affixam Romæ die 8 Septembris, Literarum Pontificiarum nomen in fronte gerens, sed intus scatens intolerandis erroribus, quam Senatûs Parisiensis Curia suâ jam auctoritate perculit suppressitque, quamque non dubito quin pro vestro erga veram fidem atque antiquam Ecclesiæ disciplinam studio, ad Concilium pariter Generale, unâ cum Constitutione *Unigenitus*, sitis discutiendam perducturi.

ORATIONEM Amplissimi Rectoris excepit M. *Edmundus Pourchot*, in Consultissimâ Juris utriusque Facultate Licentiatus, Philosophiæ Professor emeritus, antiquus Rector, & Syndicus Universitatis, qui præfatus, ad se ab Eminentissimo Cardinali Noallio missa fuisse duo exemplaria suæ recentis Appellationis à Literis quibusdam per hæc verba incipientibus *Pastoralis Officii*, Romæ affixis die octavo Septembris nuper elapsi: unum illius Appellationis exemplar mihi Scribæ tradidit in tabulario Universitatis asservandum:

Deinde dixit, Almam Studiorum Parentem, Universitatem Parisiensem, à Regibus Christianissimis institutam fuisse non solum ad excolendas ingenuas artes & disciplinas, juventutemque omni bona

rum literarum & scientiarum genere informandam, sed maximè ad tuendos purissimorum fidei dogmatum, sanctiorisque morum disciplinæ fontes; ad Hierarchiam sacram, Regiamque potestatem, quæ soli Divinæ in temporalibus subiecta est, propugnandam; asserendosque venerandæ Antiquitatis Ecclesiasticæ Canones, quibus firmiter adhærens Ecclesia Gallicana novarum Constitutionum jugum à se semper removit, veteremque libertatem integram & illibatam hætenus conservavit. Instituti officiique sui nunquam oblitam fuisse Universitatem, certissimaque, quæ nobis supersunt, historiarum monumenta palàm testari, nullis eam, quoties opus fuit, pepercisse laboribus, ut vera & avita doctrina in Ecclesiâ Catholicâ vigeret; ut assererentur Regum Christianissimorum jura, quæque ipsis lege divinâ debetur obedientia & fides, facta testata remaneret. Assertam fuisse doctrinam hanc in Conciliis Constantiensi & Basileensi, proptereà maximè quòd Theologi Parisienses, tum qui Magisterii Laureâ in Sacrà Theologiæ Facultate fuerant donati, tum qui cum illustri illo Nicolao Clamengio intra Præclaræ Artium Facultatis gremium constiterant, aliique Academici immensas sacre eruditionis opes Synodis illis suppeditaverant. Neque minùs in Concilio Tridentino effuluisse illorum doctrinam, nec minorem eos à Concilii Patribus pietatis & scientiæ laudem retulisse. Mirum non esse si eximiæ quibus aliunde commendationem merebantur dotes, nimirum eruditio multiplex, sincerus veri rectique amor, & inexpugnabilis probitas, plurimorum hominum contrariis doctrinis imbutorum odia in ipsos concitarent. Quandocumque enim Scriptores Curie Romanæ mancipati vires suas & artes adhibuerunt, ut Pontificiam potestatem non solum in Ecclesiâ, verum etiam in Imperio ultra modum extollerent, illos ab Academicis Parisiensibus & voce & scriptis semper fuisse repressos; imò, si quid ipsis Romanis Pontificibus exciderit, quod vel fidei Christianæ dogmatis repugnaret, vel adversaretur Hierarchiæ sacre aut ecclesiasticæ disciplinæ, vel jura Regum appetere, iis moderatè quidem & illasâ quam Christus præcepit erga ipsos obedientiâ, sed tamen fortiter & liberè Academicos Parisienses obstitisse. Exemplo esse Joannem XXII, cum opinionem suam de dilatâ beatarum mentium ad Divinæ Majestatis intuitum assumptione palàm fecit; Bonifacium VIII, cum sibi non errandi prærogativam, quam soli Ecclesiæ concessit Christus, supremumque in temporalem Regum potestatem dominium asserere conatus est. Itaque novum non esse nec inauditum Universitatem Parisiensem Curie Romanæ, illiusque asseclarum molitionibus adversari, & à Decretis Romanorum Pontificum ad Ecclesiam Universalem in Concilio libero congregatam, salvo unitatis vinculo, provocare. Hujus rei Acta in Commentariis Academicis legi-

posse annorum 1313, 1406, 1413, 1416, 1595; iisque adjici posse recentiora annorum 1626, 1627, 1643, 1644, 1682, 1688.

Subjunxit Syndicus Universitatis, non posse hujus temporis Academicos à majorum suorum vestigiis recedere: Appellationem à Decretis Romanorum Pontificum ad Concilium Generale minimè obstare quominus adhæreatur sanctæ Sedi Apostolicæ, quæ est unitatis Ecclesiasticæ centrum; & primatus, qui jure divino Romanis Pontificibus competit, reverenter agnoscatur. Etenim *Fidelis Deus per quem vocati sumus in societatem Filii ejus Jesu Christi Domini nostri*, ut docet Apostolus Ep. 1. ad Corinth. cap. 1. vers. 9. Quis autem ab eâ societate separare possit fideles, quamdiu Christianorum seu unctorum Domini nomen, quod à Christo acceperunt, in Ecclesiâ Catholicâ conservant, capitique illius Christo, & Pontifici Romano Divi Petri successoris indissolubili nodo adhærent? Quis ab eorum sinu spem illam dulcissimam eripiat, quâ confidunt fore tandem aliquando, ut postquam hujus vitæ, quæ militia est, certaminibus fuerint Christi gratiâ defuncti, & salutis æternæ præmio donati, augustissimum Jesu servatoris liberatorisque nomen, quo tunc gloriabuntur, * perpetuis laudibus sint celebraturi.

Igitur Academicis Parisiensibus Christianos esse licere & Academicos: sive adhærere Ecclesiæ Catholicæ tanquam membra ejus corporis cujus caput est Christus, & majorum suorum vestigiis inhærendo avitam doctrinam, quam semper tenuit Universitas Parisiensis, propugnare. Utroque hoc nomine Christianorum & Academicorum, suam debere fidem, opem atque operam & Ecclesiæ Christi, & Regi suo, & Patriæ. Agi nunc temporis de conservandâ fidei integritate; de retinendis Moralis Christianæ & Ecclesiasticæ disciplinæ regulis; de asserendis Régis & Episcopalis dignitatis juribus secundum doctrinam Ecclesiæ Gallicanæ & hujus primariæ Universitatis; de libertate Scholarum Catholicarum tuendâ: quæ omnia illustres nec minùs eruditione quàm pietate præstantes Præfules, aliique insignes Theologi scriptis solidissimis, quibus obfisti non potest, demonstrârunt subverti ac pessumdari Constitutione illâ, quæ incipit *Unigenitus*, quam malè consulti homines, novis suis figmentis, spretâ venerandâ antiquitate, nimium addicti, diuturnis artificiosisque instigationibus obrepentes elicuerunt à Romano Pontifice Clemente XI die octavo Septembris anno 1713, reclamante nec audito, & tamen audiri instantissimè flagitante ad sui defensionem Auctore inter hujus ævi Theologos nominatissimo, cujus famam doctrinamque centum & unius Propositionum è Com-

* Legatur Ludolphus de Saxonia Carthusianus, *Lib. de vitâ Jesu Christi*, quem scripsit circa initium 14. Ecclesiæ seculi cap. 10.

mentariis illius in Novum Testamentum excerptarum, & contra testatam non semel ipsius sententiam expositarum condemnatione probrosis dedecorantibusque notis inustam esse voluerunt.

Hoc igitur primum esse gravamen, propter quod Constitutio, quæ incipit *Unigenitus*, ab Academicis Parisiensibus recipi non possit, quod celebris Auctor è Regis Christianissimi subditis, è numero *Magistrorum hujus Universitatis, Sacerdos Parisinus, eâ Constitutione, nullis adhibitis juris solennitatibus, tanquam fidei Catholicæ hostis traducitur; ac licet propositiones è scriptis suis avulsas partim truncatas esse, partim in alienum sensum detortas palàm conqueratur, neglectis illius querelis, quibus cælum terramque contestatur, se ab iis, qui immeritò sibi imputantur, erroribus penitus alienum esse, ** inauditus condemnatur.

2. Propositiones illas acervatim & *in globo*, ut aiunt, damnatas esse, tanquam *falsas, captiosas, piarum aurium offensivas ... ac demum ut hæreticas respectivè*: adeo ut quælibet ex iis notis, sive, ut loquuntur, *qualificationibus*, quasdam ex illis centum & unâ respiciat Propositiones; sed quænam ex iis captiosæ sint, quænam piarum aurium offensivæ, & quæ hæreticæ, non declarari à Romano Pontifice in illâ quæ nomine ipsius inscribitur Constitutione: inde fieri ut ea non possit ab Episcopis aut aliis ad quos emissæ est, concorditer cum Romano Pontifice intelligi & accipi, propterea quod Romani Pontificis sensus lateat, nec à quoquam nisi ab ipso retegí possit atque revelari.

3. Plurimas ex Propositionibus eadem condemnatione involutis, totidem verbis expressas, aut in sacris scriptoribus, aut in libris Sanctorum Patrum reperiri: quod in causa sit cur nisi explicationibus adhibitis, si tamen adhiberi queant idoneæ, non possit admitti Constitutio.

4. Explicationes illas non solum ab Eminentissimo Cardinali Noallio Archiepiscopo Parisiensi, aliisque doctrinâ & pietate insignibus Episcopis, sed etiam à Rege Christianissimo, & Augustissimo Principe Regni Rectore Duce Aurelianensi, toto triennio enixissime fuisse postulas, nec ullum aliud obtentum responsum, nisi *parendum esse*, Constitutionemque *purè & simpliciter* ac sine ulla inquisitione accipiendam. Ex eoque responso sequi

5. Pontificem Romanum, exclusis aliis Episcopis, credi oportere solum doctrinæ Christianæ judicem, eumque errori minimè obnoxium: adeoque inaniter se fatigasse Apostolos, cum primum om-

* Anno Domini 1653 die Novembris 29, graduatus fuit in Artibus Magister *Paschasius Quesnel* Parisinus. Ex *Commentariis Universitatis*.

** Non est Romanis consuetudo damnare aliquem hominem, priusquam is, qui accusatur, præsentibus habeat accusatores, locumque defendendû accipiat ad abluenda crimina. *Festus apud D. Lucam Act. Apost. cap. 25. v. 16.*

nium Concilium Hierosolymitanum congregarunt; solum enim circa dubia, quibusangebantur Fideles, consulendum fuisse Divum Petrum, & ejus decisioni religiosè obtemperandum: frustra pariter ex omnibus Orientis & Occidentis partibus Episcopos ad œcumenica Concilia celebranda magnis sumptibus laboribusque fuisse identidem convocatos: quandoquidem soli Pontifices Romani, quos ab omni errandi periculo tutos credi oporteat, res controversas potuissent auctoritate sibi solis concessa in tribunali suo definire, easque vel fide tenendas, vel opere implendas imperare ceteris Episcopis, quibus ad exequenda Pontificia judicia solæ obsequii partes fuissent relictæ. Quis autem aut Apostolorum consilium improbare audeat, aut universalis Ecclesiæ consuetudinem, quam ab Apostolis accepit, congregandi Concilia, ut exortæ quæstiones vel circa dogmata, vel circa mores, vel circa disciplinam, supremo & *irreformabili* dirimerentur judicio, omnesque Ecclesiæ Ministri tam superiores quàm inferiores, ipseque Romanus Pontifex, in ordinem cogerentur? Quis potius non doleat quòd illa consuetudo in desuetudinem abierit, undè Curia Romanæ data sit occasio, ut speciosum illud, quod perperam sibi attribuit, quodque soli Ecclesiæ Catholicæ, quæ est *columna & firmamentum veritatis*, à Christo concessum est, non errandi donum sibi arroget, suam ultra legitimos fines extendat potentiam, pervertat sacrum Hierarchiæ Ecclesiasticæ ordinem, spretis obtritisque aliorum Episcoporum juribus, supremumque in alias Ecclesias dominatum exerceat? Ex quo deploranda magnarum Ecclesiarum schismata prodierunt, quæ nisi remittatur ille dominatus, ad Ecclesiæ Romanæ sinum nunquam reversuræ videantur.

6. Inde pariter sequi Regis Christianissimi subditos *ab implendo debito* erga ipsum officio *excommunicationis etiam injustæ metu impediri debere*: quoniam doctrina contraria, quæ est Ecclesiæ Catholicæ doctrina, damnata est per Constitutionem quæ incipit *Unigenitus*, propositione 91

Addidit idem Syndicus se cetera prætermittere quæ tum ab illustrissimis Præsulibus, tum à clarissimis Theologis notata sunt atque animadversa tanquam ad se potissimum spectantia, circa utriusque fœderis discrimen, circa Christi gratiæ efficaciam, circa præceptum divinæ charitatis, administrationem Sacramenti Pœnitentiæ, Sacrarum Scripturarum lectionem, &c. quæ D. Petri Successorem movere debuerant, ut decessorum suorum, præsertimque Sanctorum Leonis Magni & Gregorii itidem Magni, aliorumque exemplo, tot Theologorum & Episcoporum justis expostulationibus & querelis satisfaceret. Sed Clementem Papam XI se se ab omni erroris periculo in iis quæ quomodocumque definit, sive de jure agatur, sive de facto, credi velle immu-

nem; suasque sanctiones quasi totidem Dei oracula pari religione, sine ullo examine ab omnibus Christianis, cujuscumque sint conditionis, admitti. In quo præsentibus Curiae Romanae placitis adblanditur, sed à veteri Ecclesiae Romanae ipsiusque Pontificum doctrinâ longè recedit. Nam præterquam quòd D. Gregorius Magnus nullo modo Pontificiorum Decretorum meminit, quasi essent certissimæ fidei regulæ, sed tantummodò Canonum Ecclesiae Catholicae in Conciliis Generalibus repræsentatae, cùm in Epistola sua Synodica testatur se quatuor prima Concilia non minori reverentiâ prosequi quàm quatuor Evangelia: pervulgatum esse quod Alexander III cap. *Si quando*, Extra de Rescriptis, ad Archiep. Raven. scribit: *Aut Mandatum nostrum reverenter adimpleas, aut per literas tuas quare adimplere non possis rationabilem causam prætendas: quia patienter sustinebimus, si non feceris quod pravâ nobis fuerit insinuatione suggestum.* Et Innocentius III cap. *A nobis* 28. Extra de sententia Excommunicationis, ut ostendat non esse acquiescendum referenti nisi constet de relato: *Judicium Dei*, inquit, *veritati, quæ non fallit nec fallitur, semper innititur: judicium autem Ecclesiae* (quanto magis Romani Pontificis) *nonnumquam opinionem sequitur, quam & fallere saepe contingit & falli.* His duobus scientiæ Canonicae gloriâ florentissimis Pontificibus tertium accedere in Sacra Theologiæ Facultate non minùs conspicuum, Adrianum VI, qui *Questionibus* in lib. 4. Magistri Sententiarum, *questione de Sacramento Confirmationis*, art. 3. mentem suam disertissimè aperit his verbis: *Certum est quòd Pontifex possit errare etiam in iis quæ tangunt fidem, hæresim per suam determinationem aut decretalem asserendo. Plures enim fuerunt Pontifices Romani hæretici.* Hæc quidem scripsisse Adrianum cùm esset Doctor privatus; sed ea, postquam assumptus fuit in Pontificem, adeo non ejurasse, ut typis imprimenda Romæ an. 1522. vel curaverit, vel permiserit.

Quod verò spargunt Curiae Romanae assentatores Constitutionem quæ incipit *Unigenitus*, ab omnibus orbis Christiani Ecclesiis fuisse acceptam, id tanquam à vero abhorrens inficiatus est Syndicus Universitatis. Nam illam quidem in regionibus, quas vocant *Obedientia*, ad Templorum valvas apponi potuisse ab Inquisitionis Romanae Ministris, quibus si repugnent earum regionum Episcopi, eandem sint subituri sortem, quam expertus est non ita pridem Episcopus Ovetensis, qui Ministrorum illorum jussu comprehensus, Romam translatus est, ubi etiamnum carcere inclusus detinetur: verùm nullo certo argumento probari posse Constitutionem illam fuisse usquam ab Episcopis legitimè congregatis, prævio examine libero, ut juris est, acceptam, & suarum Ecclesiarum traditioni, consulto priùs Clero, seu Presbyterio, consentientem renuntiatam.

Acceptam quidem fuisse illam ab aliquot Episcopis nostratibus, sed tantâ sententiarum diversitate, ut ipsi neque inter se, neque cum Romano Pontifice fuerint concordēs. Id tamen iis esse commune, quòd Constitutioni non acquiescant, nisi relatione factâ ad interpretationes verborum & sententiarum, quas ex ingenio suo subjecerunt, quæque non minùs offendunt Romani Pontificis animum, quàm eorum resistentia, qui Constitutionem omnino respuunt. Cùm enim ea sit Pontificis voluntas, ut Constitutio sua *purè & simpliciter* accipiatur, non graviùs contra ipsum peccari ab iis qui Constitutionem rejecerint, quàm ab aliis qui eam limitatam & suo dumtaxat sensu explicatam admiserint.

His omnibus à Syndico expositis in hæc verba conclusit: Jam singuli Universitatis Ordines iisdem ferè adducti rationum momentis, quæ quatuor Illustres Episcopos Mirapiscensem, Senecensem, Montispeffulani, & Boloniensem, ipsumque Eminentissimum Cardinalem Noallium Archiepiscopum nostrum, qui nobis instar millium esse debet, permoverunt, Appellationem à Constitutione quæ incipit *Unigenitus* ad Generale Concilium necessariam esse judicaverunt.

Nihil igitur jam mihi superest, inquit, nisi ut à vobis pro meo munere postulem Appellationem illam, salvâ & retentâ cum Apostolicâ Sede, quæ est unitatis centrum, communione; salvâ pariter & illæfâ, quæ secundùm Canones Romano Pontifici B. Petri Successori debetur, reverentiâ, nomine totius Universitatis interponi; nec tantùm à prædicta Constitutione, verùm etiam ab iis quæ ex illâ consecuta sunt aut deinceps consequentur, speciatimque à Literis promulgatis Romæ die 8. Septembris postremò elapsi, ac Romani Pontificis nomine ad omnes Christi fideles emissis; rogarique Amplissimum Rectorem, ut unâ cum Viris Academicis delegatis ad Eminentissimum Cardinalem Noallium Archiepiscopum Parisiensem se conferat, ipsi nomine Universitatis gratulaturus, quòd in vindicandâ avitæ Religionis puritate, asserendâque Christianarum Scholarum libertate, strenuum se & invictum defensorem exhibuerit.

AUDITO Syndico Universitatis, Rector Amplissimus postulavit iterum deliberari de interjiciendâ nomine Universitatis ad futurum Concilium Generale Appellatione à Pontificiâ Constitutione quæ incipit *Unigenitus Dei Filius*: deliberari itidem de Appellatione à Literis quæ incipiunt, *Pastoralis Officii*.

Sacra Theologiæ Facultas per Magistrum *Nicolaum Chaudiere* Decanum suum dixit, perseverare se in Appellationibus suis seu adhæSIONIBUS à se factis, tam die 5 Martii 1717 ad Appellationem Illustrissimorum Episcoporum Mirapiscensis, Senecensis, Montispeffulani, & Boloniensis,

quàm die 26 Sept. 1718 ad Appellationem Eminent. Cardinalis Noallii: Sententiam suam super necessitate Appellationis, nomine communi Universitatis interponendæ, usque & usque confirmare: Censere se pariter, eodem Universitatis nomine appellandum à Literis Pontificiis, sic incipientibus *Pastoralis Officii*, quæ dicuntur affixæ Romæ die 8 Sept. Decernere se gratulatoriam Academicorum ad Eminentissimum Cardinalem Noallium Deputationem.

Consultissima Jurium Facultas per M. *Gasparem Brès* Decanum suum dixit, velle se confirmatam suam de præsentibus negotiis sententiam, palàm lectam & traditam in Comitibus ordinariis habitis die 1° hujus mensis.

Saluberrima Medicorum Facultas per Magistrum *Amandum Douté* Decanum suum, Serenissimæ Biturigum Ducissæ Archiatrum, confirmavit emissum à se die eodem 1° Octobris suffragium: In hisce omnibus sequi se dixit clarissimum lumen quod prætulit Sacra Facultas, ad quam præcipuè pertinet earum rerum cognitio.

Magister *Carolus Rollin*, Procurator Honorandæ Gallorum Nationis, nunquam potuit absolvere dicendo sententiam, ita elata ex omnibus angulis, ex omni loco, vox est omnium ad unum Magistrorum tam Præclaræ Artium Facultatis quàm aliarum, acclamantium, Sententias nostras de Appellatione confirmamus, appellamus à Constitutione *Unigenitus*, Appellamus à Literis Pontificiis.

Ergo Rector Amplissimus in tam manifestâ tamque confirmatâ omnium Academicorum voluntate, (neque enim unus quisquam inventus est, qui aliter sentire se innueret) postquam ipse omnium nomine decrevit honestissimam ex omni Academico Ordine Deputationem ad gratulandum Eminentissimo Cardinali Noallio, Archiepiscopo Parisiensi, resumptis suffragiis sic pronunciavit:

NOS RECTOR & UNIVERSITAS STUDII PARISIENSIS, salvâ in omnibus reverentiâ obedientiâque canonicâ, Sanctæ Sedi Apostolicæ æternum exhibendâ, salvo vinculo caritatis cum eâdem Sede, quæ centrum est Catholicæ unitatis: ad conservandam Catholicæ fidei veritatem, Sanctorum Patrum doctrinam, pacem & tranquillitatem Ecclesiæ & Regni; ad vindicanda jura Episcoporum & sacro-sanctas Ecclesiæ Gallicanæ Libertates; ad tuendam Regum nostrorum incolumitatem; obque alias complures causas, tempore & loco depromendas: AD proximum Concilium Generale liberum & legitimè congregatum appellamus nomine nostro à Pontificiâ Constitutione, quæ incipit *Unigenitus Dei filius*, datâ Romæ 6 Id. Sept. 1713: Nos, nostra jura, nostrum statum, nostros Magistros, Doctores, Professores, Licentiatos, Baccalaureos, Scholares, Officiarios, aliosque Nobis quocumque munere aut gradu conjunctos, quicumque & ubicumque sint, huicce nostræ Appellationi

adhærentes, submittimus tutelæ & protectioni Dei omnipotentis, ac prædicti Concilii Generalis, adversus injurias & gravamina, Nobis aut nostris à quacumque Potestate, occasione hujus Appellationis illata aut inferenda; *instantèr, instantius, instantissimè* postulantes Literas dictas *Apostolos*. Eodem nomine nostro, sub iisdem cautionibus, ad prædictum Concilium Generale appellamus à Literis Pontificiis, Romæ affixis sexto Idus Septemb. hocce anno 1718: Protestamur Nos ubicumque & coram quibuscumque per nostros Deputatos more solito præsentès Appellationes nostras esse persecuturos.

GODEAU, Rector.

Atque infra,

VIEL, Universitatis Scriba.

